

Malernes Fyn

Fyns Hoved

Find 11 malerier i et af Fyns
smukkeste landskaber

Fynske Fodspor

1

Planlæg din rute

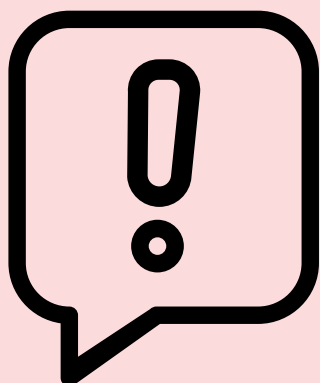

Ruten er **ca. 6 km.**

Vejledende tid **3 timer.**

Fyn er kendt for sin storslåede natur og smukke landskaber. Træd i billedkunstnernes fodspor og oplev de landskaber, der inspirerede dem.

Denne rute er en kombineret cykel- , gå- og bilrute. Ud over Fyns Hoved, kan du vælge at besøge Svanninge Bakker efterfølgende for, at se næste del af malernes Fyn.

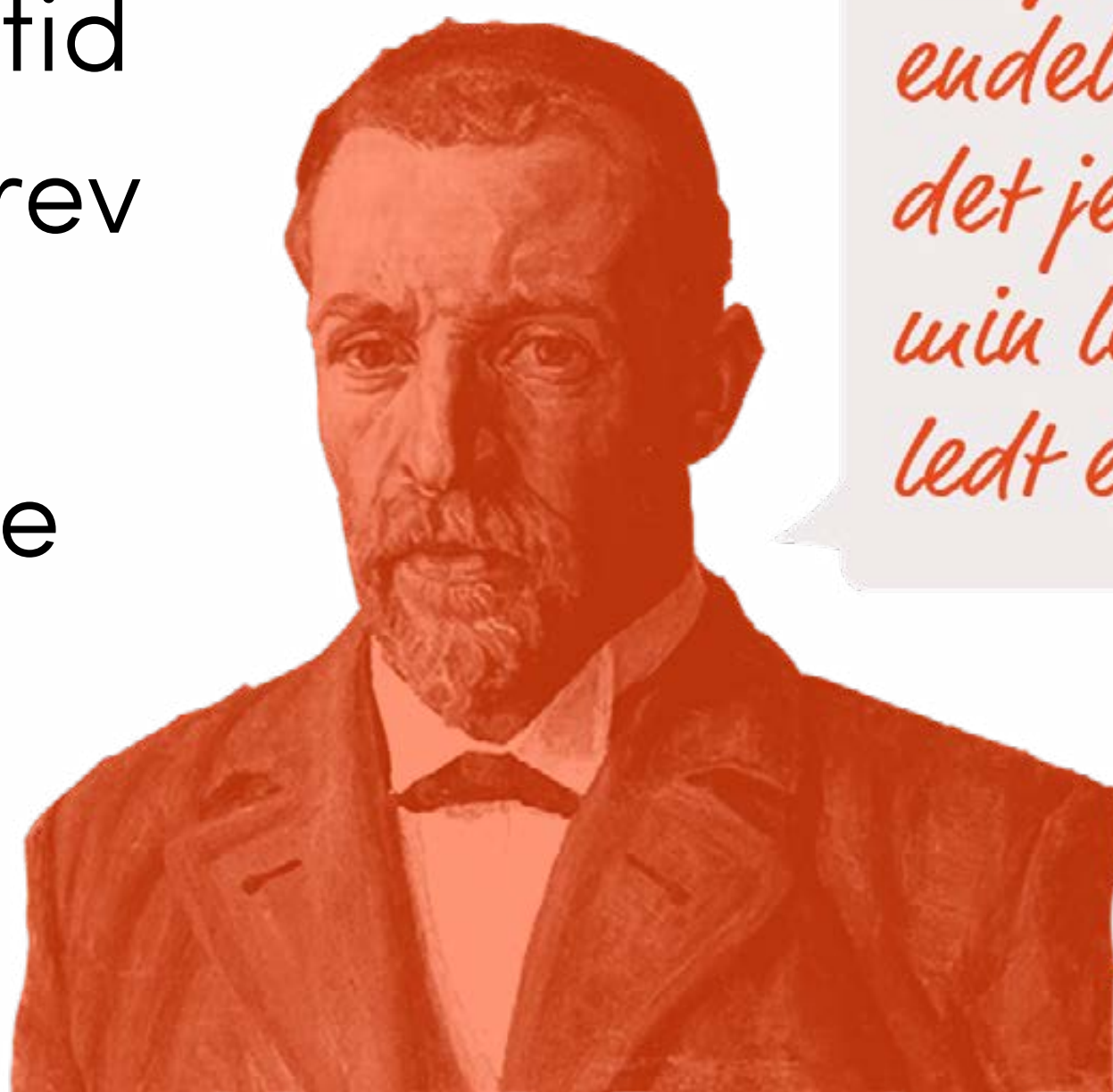
Bemærk, at en del steder på denne rute, ligger i naturen, hvilket betyder, at de kan være udfordrende for gangbesværede.

Rute introduktion

“Jeg har nu endelig fundet det jeg hele min levetid har ledt efter,” skrev kunstneren Fritz Syberg til sin kone efter sit første besøg på Fyns Hoved.

*“Jeg har Nu
endelig fundet
det jeg hele
min levetid har
ledt efter”*

Fyns Hoved ligger helt ude på spidsen af halvøen Hindsholm. Med vand til alle sider ændrer lyset sig konstant og landskabets duvende bakker, vige, laguner, gravhøje, slotte, idylliske landsbyer og engdrag, har betydet, at Hindsholm og Fyns Hoved har været et attraktivt udflugtsmål for malere de sidste 150 år. Her er nogle af de smukkeste malerier på Fyn blevet til.

Johannes Larsen og Fritz Syberg er blandt de mest kendte malere som arbejdede på Fyns Hoved. De tilhørte kunstnergruppen "Fynbomalerne" som eksisterede fra omkring 1900 til 1930. Fælles for Fynbomalerne var, at de i deres malerier udtrykte en dyb kærlighed til naturen og til det simple liv med familien. Mange af malerierne kan tolkes som en modreaktion på tidens industrialisering, men Fynbomalerne ønskede også at vise, at det man ofte tager for givet i livet i virkeligheden er det vigtigste.

I 1908 malede Fritz Syberg sine tre yngste børn på Fyns Hoved. Hvorfor netop dette sted? Hvad inspirerede ham? Det var næppe udelukkende børnene, som er tre ud af en søskendeflok på syv. Snarere var det nok kærligheden til tanken om det simple liv i ét med naturen. Romantisk? Måske nok, men det er bestemt en stærk drivkraft og inspirationskilde.

Selvom området pga. hav og vejr har ændret sig en smule siden Fynbomalerne var her for 100 år siden, er meget stadig uforandret: Fiskerbådene ligger endnu i Korshavn, og

naturen er i de store linjer bevaret. Fritz Syberg og hans familie tilbragte mange somre på Fyns Hoved, og den stenede strand, hvor han malede sine børn, er der stadig. Du kan se, om området har forandret sig ved at sammenligne naturen i dag med den, som Fynbomalerne så og skildrede i deres malerier.

Rutekort

- Rute
- Vej
- Gangsti
- Interessepunkt
- Valgfrit punkt

Start adresse
Fynshovedvej
5390 Martofte

Vælg et interessepunkt

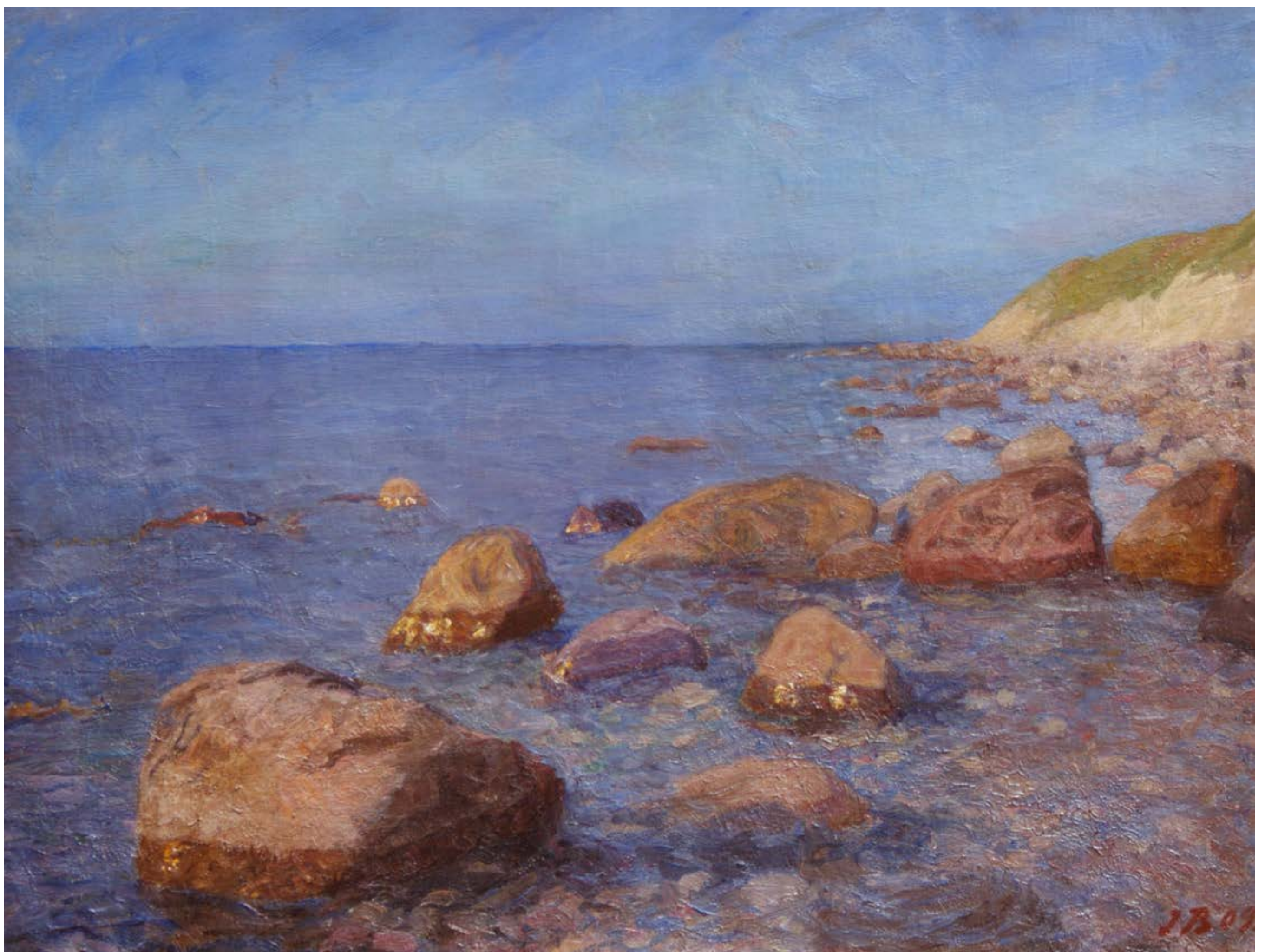
[GPS: 55,611304° 10,592878°](#)

Jens Birkholm

Strandparti

Kan du se det? Motivet?

Vand, sten og klint ligner i det store hele sig selv – naturligvis har stenene flyttet lidt på sig i løbet af de 100 år, men synet er næsten det samme. Jens Birkholm styrer vores oplevelse af udsigten ved at lade vores blik gå fra den største sten i venstre forgrund af billedet hen over de næste sten i vandet til den karakteristiske klint ved Bakkenhald, som den stenede vandkant slutter i.

Jens Birkholm: Strandparti, Fyns Hoved. 1909
Olie på lærred. 44 x 58 cm. Faaborg Museum.

Med sine gule sandskrænter og græsbeklædte top står den i dag fuldstændig som Jens Birkholm malede den for over 100 år siden.

Jens Birkholm var nær ven af familien Syberg og en af de kunstnere, som besøgte familien på Fyns Hoved. Jens Birkholm tilbragte sommeren 1909 hos Johannes Larsen i Kerteminde og på Fyns Hoved, hvor han boede i familien Sybergs lille gæstehytte. På Fyns Hoved malede han sammen med Fritz Syberg, og det kom der mange billeder ud af med motiv fra kysten, stranden og havet. Her har han malet sten i vandkanten tæt ved familien Sybergs sommerhytter. Han har på Fyns Hoved skildret det stille vand med store sten og den karakteristiske klint ved Bakkenhald i baggrunden. De store tunge sten står som øer i det lave vand, og de giver sammen med den stenede bund rødlige nuancer til vandet, som gradvist forsvinder og afløses af blå, som gradvist forsvinder og afløses af farven på det dybere vand.

Ligesom Fritz Syberg var Jens Birkholm fra Faaborg, hvor han startede som malersvend. Han var autodidakt, dvs. selv lært kunstmaler,

og opfattede sig selv som elev af gruppen af Fynbomalere, som han også knyttede et nært venskab til, især den syv år ældre Fritz Syberg. Birkholm er kendt for sine skildringer af folk på samfundets bund, eksempelvis fra fattiggården i Faaborg eller herbergerne i Berlin, hvor han boede i en årrække.

Fritz Syberg

Oprørt hav ved Fyns Hoved

Du ser her den nordlige klint af Fyns Hoved malet ude fra vandet. Fritz Syberg har sandsynligvis været ombord i en båd. Du må derfor ud at sejle for at få samme syn, som Fritz Syberg havde en dag i 1902.

Fritz Syberg kom første gang til Fyns Hoved i december 1901. Han blev så betaget af naturen, at han skrev dette hjem til sin kone: "Jeg har aldrig nogensinde været på et fremmed Sted, hvor Landskaberne og Naturen i det hele taget, i den Grad er gaaet

Fritz Syberg: Oprørt hav ved Fyns Hoved okt. 1902.

Akvarel. 45 x 58 cm. Privateje collection

ind i Skallen på mig øjeblikkelig, som her [...]
Jeg forsikrer dig, at jeg disse to sidste Dage
har gaaet rundt med en Fornemmelse, som
jeg nu endelig havde fundet noget jeg hele
min Levetid havde gaaet og ledt efter.”

Familien Syberg vendte i de følgende år
tilbage til Fyns Hoved.

Ligesom maleren Johannes Larsen var Fritz
Syberg optaget af det impressionistiske
maleri. Dvs. et maleri, hvor kunstneren
bestræbte sig på at indfange øjeblikket.
Akvarel, som dette billede er malet med, var
helt oplagt at benytte her i båden, da det
ikke tog så lang tid om at tørre som f.eks.
oliemaling. Derudover kunne man let tage
papir, tegneplade og vandfarve med sig
på tur, for de fyldte mindre og var lettere
at slæbe rundt på end lærreder, staffeli
og maling. Senere i atelieret kunne man så
overføre akvarelskitzen til et lærred, hvis man
ønskede det.

[GPS: 55,618865°10,593155°](#)

Fritz Syberg

Kunstnerens børn på stranden

Fritz Syberg har her malet sine børn på en varm sommerdag med roligt vand og en blå sommerhimmel med bløde skyer. Kan du se, at den lille klint til venstre i billedet har ændret sig en del på de cirka 110 år? Havet har gradvist spist sig ind på den, men ellers kan du om sommeren nyde de helt samme omgivelser, som Fritz Sybergs børn gør på maleriet.

Det område, du står i nu, var et af familien

Fritz Syberg: Kunstnerens børn på stranden. Fyns Hoved. 1909.

Olie på lærred. 60 x 85 cm.

Carsten Reissmanns Samling/Johannes Larsen Museet.

Sybergs foretrukne badesteder på Fyns Hoved.

Det er et billede, som lyser af ro og sommervarme. Det er menneske og natur i forening. Det er et motiv, som giver et optimistisk indtryk af menneskets forhold til naturen, ligesom de øvrige billeder af børnene, der leger i vandet eller på stranden. Børnene er ikke hovedmotivet, men glider naturligt ind som en del af sommerlandskabet.

Vandet er stille, børnene slår smut, og strandblomsterne står i fuldt flor. Sammen med den lille klint nærmest omfavnes de tre barfodede børn af sommeren.

[GPS: 55,616843°10,593454°](#)

Theodor Philipsen

Landskab. Nordkysten af Fyn.

Theodor Philipsen boede i København og tog især ud på Amager eller Saltholm, når han ville male naturen. Han var på Fyns Hoved og male, når han besøgte Fynbomalerne Johannes Larsen og Fritz Syberg. Det var kærligheden til naturen og især dyrene, der kom til at dominere hans kunst.

Maleriet her er det første kendte fra Fyns Hoved. Theodor Philipsen var gæst hos den kunstinteresserede baron Juel-Brockdorff på

Theodor Philipsen: Landskab. Nordkysten af Fyn. 1873.
Olie på lærred. 28 x 40 cm. Johannes Larsen Museet.

godset Schelenborg på Hindsholm, da han malede det.

Maleriet er fra før Theodor Philipsen rejste til Paris sammen med kunstneren Lauritz Tuxen, og før han blev venner med og inspireret af den franske maler Paul Gauguin, der i vinteren 1884-85 opholdte sig i København. Theodor Philipsen har her malet det lave vand og de flade sandbanker på Fyns Hoveds østside, men det er uden de korte, dynamiske og farvemættede penselstrøg samt det vibrerende lys, han siden blev så kendt for, og som skaber et særligt liv i mange af hans senere malerier.

Theodor Philipsen lod sig inspirere af det franske kunstnermiljø, og han fik stor betydning som formidler af den franske impressionismes ideer om brug af lys og farve i Danmark – bl.a. blev han en inspirationskilde for Fynbomalerne, herunder Johannes Larsen og Fritz Syberg.

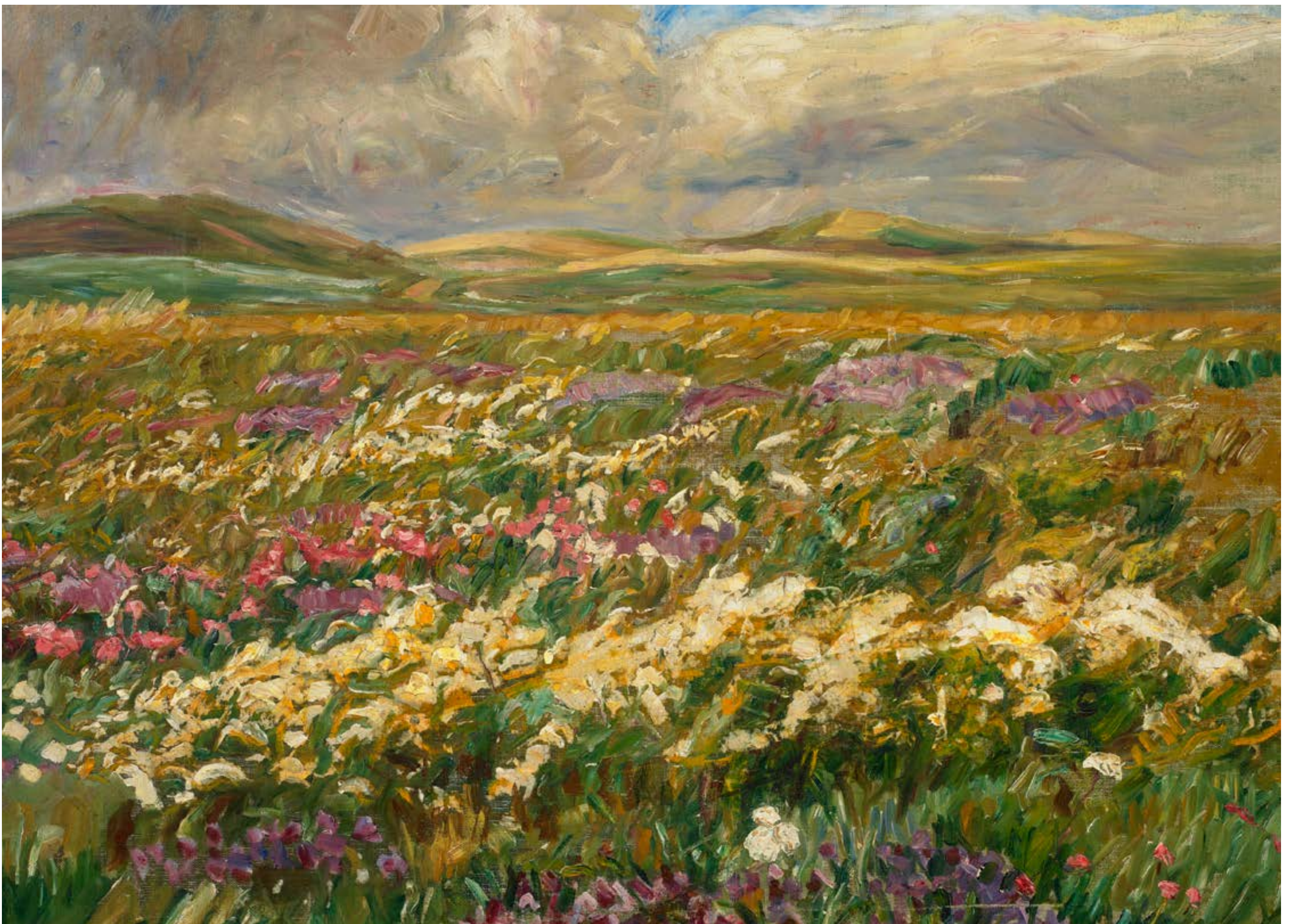
[GPS: 55,614765°10,591915°](#)

Fritz Syberg

Blomstereng. Fyns Hoved.

Du kan nok se engen, ikke sandt? Hvis du er her om sommeren, vil du nok desværre ikke se de sommerblomster, som Fritz Syberg malede. De bliver spist af de køer og får, som i dag går her på engen.

I maleriet her har Fritz Syberg været betaget af Fyns Hoveds særlige lys, og han har måttet arbejde hurtigt for at fange det med farver og penselstrøg. Det vibrerende lys og de stærke farver er inspireret af den franske

Fritz Syberg: Blomstereng. Fyns Hoved. 1909.

Olie på lærred. 59 x 80 cm. Johannes Larsen Museet.

impressionisme, hvor kunstnerne forsøgte at fange det flygtige indtryk af lys og farver på stedet. Man kan få fornemmelsen af, at naturen har overvældet kunstneren i en sådan grad, at han har måttet fange det hele her og nu – alt emmer af stærk, spontan male- og sommerglæde.

Forgrundens blomster er bygget op af korte, grove, lodrette og farvemættede strøg, der gengiver engens virvar af lilla, gule og lyserøde blomster, og i baggrunden har Fritz Syberg malet de hvælvede bakker med mere udflydende, vandrette strøg og farver, men i samme nuancer. Horisontlinjen er placeret højt i billedet, hvilket giver det frodige landskab hovedrollen. Over Fyns Hoveds grønne bakker hviler en smuk sommerhimmel med klare blå farver og et skydække, som blomsterengens gule, lyserøde og lilla farver spejler sig i.

Gerda Andrea Heltoft

Fællesstranden, mod Fyns Hoved.

Kan du genkende Fyns Hoveds karakteristiske bakker? Måske du undrer dig over den flade landtange, som forbinder Fyns Hoved med fastlandet? På Gerda Andrea Heltofts maleri fremstår den nemlig noget højere end i virkeligheden. Det må være kunstnerisk frihed, for det klæder bestemt kompositionen.

Hvorfor malede Gerda Andrea Heltoft så netop her? I 1962 flyttede hun med sin mand, kunstneren Kjeld Heltoft, til den nedlagte skole

Gerda Andrea Heltoft: Fællesstranden - mod Fyns Hoved. 1987.

Pastel. 45 x 54 cm. Johannes Larsen Museet.

i Nordskov, den nordligste by på Hindsholm, nærmest Fyns Hoved. Hendes mand var en maler, der især var optaget af menneskene, træerne, dyrene og faunaen; dvs. alle de ting, som vokser og kræver vækstbetingelser. Der er næppe tvivl om, at de to har inspireret hinanden og været optaget af samme temaer.

Fyns Hoveds natur står centralt i Gerda Andreas motivverden, ligesom her hvor hun har skildret udsigten fra fællesstranden nedenfor Jøvet op mod Fyns Hoved samt de smukke skyformationer i sarte pastelfarver.

[GPS: 55,604351°10,60786°](#)

Jeppes Larsen

Parti fra Fyns Hoved

Jeppes Larsen har været på Fyns Hoved for at male den særlige natur, som du også står omgivet af netop nu. Det trekantede sømærke i maleriets venstre side er stadig her på Korsøre og kan give dig et praj om, hvor maleren har stået.

Jeppes Larsen har kigget mod øst ind over strandsøen Pugesø, et lavvandet område, som er i konstant forandring. Området ligger ved den lille fiskeri og lysthavn, men hvis du prøver

Jeppe Larsen: Parti fra Fyns Hoved

U.å. Olie på lærred, 80 x 95 cm. Johannes Larsen Museet

at genkende vegetationen og strandsøerne, kigger du forgæves. Det er et vådområde, hvor grænsen mellem vand og land hele tiden ændrer sig. Fra måned til måned alt efter årstid og nedbør opstår og forsvinder de små søer. Du kan dog genfinde landtangen og Langø, som ses i baggrunden.

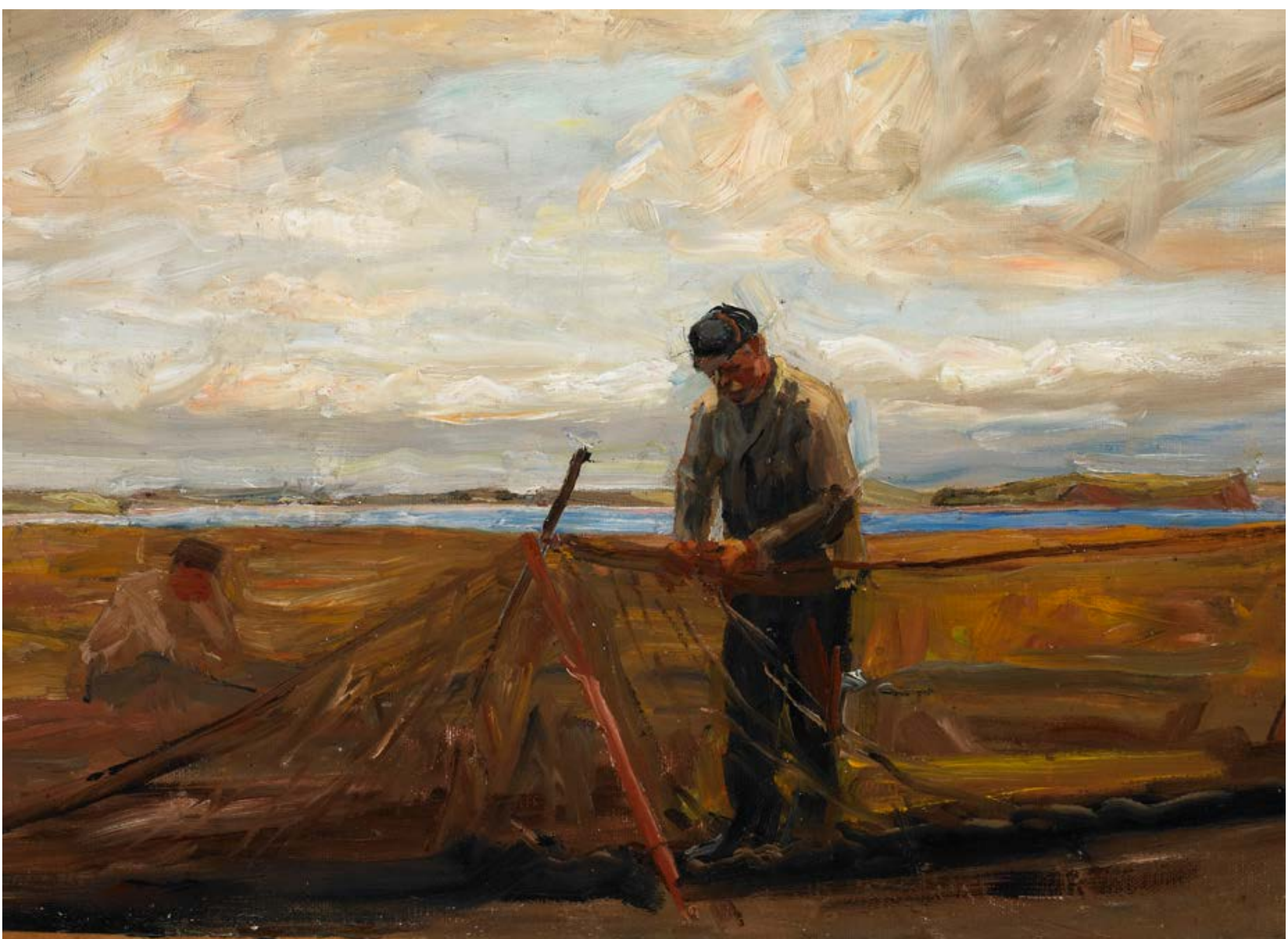
Men hvorfor valgte han dette sted? Jeppe Larsen var barnebarn af Fynbomaleren Johannes Larsen og voksede op i Kertemindes kunstnermiljø. Han arvede sin farfars blik for naturen og kærligheden til Kerteminde-egnen og var dybt engageret i bevarelsen af byen og miljøet. Man må sige, at han har bidraget til at bevare naturen, i hvert fald i olie på lærred.

Han har malet vådområdets vegetation med varme gule, røde og grønne farver, som skyder sig ind og ud mellem det blå vand. Over horisontlinjen hæver en oplyst og en smule truende, himmel sig. Skyer danner fantastiske mønstre i farver, der går fra lilla til lys gul, og kun enkelte steder titter en blå himmel igennem skydækket.

Fritz Syberg

Fiskere der bøder garn

Fritz Syberg har malet to fiskere, der arbejder med deres garn. Maleriet er skabt på landtangen ved Korsøre, lidt ude mod spidsen. Det er svært ikke at føle sig overvældet af naturen på Fyns Hoved – og ligesom fiskerne, der levede af havet, føler man sig hurtigt meget lille. Måske føler du netop nu, hvad Fritz Syberg følte da han malede billedet. Det er ikke tilfældigt, at så mange af malerierne herfra har en meget lav horisontlinje. Det levner nemlig plads til at beskrive himmelens stemninger – den himmel, som styrede både

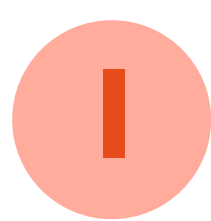

Fritz Syberg: Fiskere der bøder garn. Fyns Hoved. 1907.
Olie på lærred. 36 x 57 cm. Carsten Reissmanns Samling/
Johannes Larsen Museet

fiskeres og kunstneres arbejdsrytme på Fyns Hoved.

Kender du ikke maleriet i forvejen, ser du måske ved første øjekast kun den forreste fisker, men i baggrunden lidt til venstre sidder endnu en fisker på jorden. Fiskerne går med deres gulbrune tøj let i et med den meget gule strandslette, de befinder sig på. Strandsletten afgrænses af en blå stribe vand samt Meljø og Langø i baggrunden. Over fiskerne hæver sig en blå himmel med gråhvide skyer, som man nærmest kan fornemme sejle fremad og ud mod venstre. På billedet er fiskerne travlt optaget af deres arbejde. Det meste af fiskernes grej var hjemmegjort, inkl. garnet, som fiskerne selv syede og bødede/reparerede, når der kom huller i. Før i tiden havde fiskerne en hytte ved Korshavn, som de kunne overnatte i i tilfælde af dårligt vejr. Den dag i dag holder fiskerne stadig til i Korshavn, hvor der nu er bygget en lille havn med en bådebro.

Se dig omkring. Netop nu kunne du måske selv være et element i et maleri, en tegning eller et foto.

[GPS: 55,603105°10,612182°](#)

Pughavn

Nordligst på halvøen var der naturhavne ved Pughavn og Korshavn. Her har der i vikingetiden og tidlig middelalder været handelspladser og arkæologer har fundet jernøkser, hvæssesten og endda sølvskatte. Hvorvidt de mange økser stammer fra krigeriske begivenheder, gravgaver fra ødelagte grave, eller om der på handelspladserne har været en produktion af økser, vides ikke.

Korshavn må siges at være den yngste af de to handelspladser, antageligt anlagt i tidlig middelalder, at dømme efter stednavnet. Den er nævnt i middelalderlige kilder, og har været den eneste rimeligt sikre havn mellem Kerteminde og Bogense. Navnet knytter sig formentlig til et nu forsvundet kors på en af landtangerne, der har fungeret som landkending.

Området er fantastisk til en god vandre- eller sejltur, og er en udflugt værd!

[GPS: 55,603941°10,607501°](#)

Fritz Syberg

Korshavn & Ankerliggere i Korshavn

De fleste billeder af Mejlø har Fritz Syberg malet i det første årti af 1900, men hvert år har forskellig farveholdninger karakteriseret billederne. De to billeder her fra 1907 er præget af en lidt dyster stemning, som er generel for Sybergs billeder fra Fyns Hoved i 1907. Mon det kan hænge sammen med i sommervejret? Eller kunstnerens humør det år? Du kan nok tydeligt se, at motivet er det samme i de to malerier, men vind og vand har siden ædt sig ind på og ændret Mejløs markante klintespids.

Fritz Syberg var fascineret af dette motiv, hvor Mejlø ligner en perle, der flyder på havoverfladen – som kunstneren selv har beskrevet synet. Man forstår, hvad han mener, når man ser, hvordan han har malet lyset, som giver genskin i Mejløs sandklinter. Fritz Syberg er i øvrigt langt fra den eneste kunstner, som maler det samme motiv igen og igen – det er en måde at skildre vejret og lysets skiften, og som du kan se, ændrer havet sig også konstant.

Fritz Syberg (1862–1939):

Ankerliggere i Korshavn. 1907.

Skitse. Olie på lærred. 16 x 22 cm

Korshavn. 1907. Olie på lærred. 35,8 x 49,4 cm.

Carsten Reissmanns Samling/Johannes Larsen Museet

På de to malerier ser vi Mejlø fra nord – fra spidsen af halvøen Korsøre. Fra denne vinkel, hvor resten af den lange ø er gemt bag den smalle, men høje nordlige klintespids, fremstår den ellers lange ø som en lille rund ø i vandet. Fritz Syberg har malet mange billeder af Mejlø fra denne vinkel i forskelligt vejr og med og uden fiskerbåde.

På det første billede har han malet Mejlø i roligt vejr, hvor havet bølger stille, mens nogle mørke skyer dog truer forrest i billedet. På det andet maleri er det blæst op og med grove pletter af hvidt, viser Fritz Syberg havets skum og krusninger.

Lars Swane

Udsigt mod Mejlø Fyns Hoved

Lars Swane har i 1962 malet udsigten herfra mod Mejlø. Hvis vejret arter sig, kan du let genkende motivet, når du ser ud over havet. Mejlø er en aflang ø, som vi kan se på Lars Swanes maleri. Kunstneren har fremhævet øens form med en mørk konturlinje, der faktisk er synlig i virkeligheden på den rette tid og i det rette vejr.

Han har stået, cirka hvor du står netop nu, og malet udsigten mod Mejlø på en overskyet

Lars Swane: Udsigt mod Mejlø. Fyns Hoved. 1962.
Olie på lærred. 35,5 x 50,5 cm. Johannes Larsen Museet

dag. Pga. de tunge skyer får maleriet dermed et strejf af noget dystert. Klare gule, grønne og mørkelilla nuancer i forgrunden letter maleriet en smule. Den lidt dystre stemning er atypisk for Lars Swane, der ofte malede let og farverigt. Strandengen var dengang et område med tør engbevoksning. De gulbrune farver danner kontrast til det blågrå vand og himmelen.

Hvorfor opsøgte Lars Swane dette sted? Lys og natur, javist. Men er der ikke andre steder i Danmark, hvor en maler kan opleve lignende omgivelser? Arv og en stærk følelse af hjem og familie havde en vis betydning. Lars Swane var søn af Christine og Sigurd Swane, som begge var kunstnere, og han var desuden nevø til Johannes Larsen. Lars Swane havde dybe rødder i Kerteminde og kom ofte på Fyns Hoved. Man kan sige, at han har arvet kærligheden til landet og kunsten fra forældrene men spiret frøet selv.

Johannes Larsens hjem

Johannes Larsen Museet

Møllebakken 14

5300 Kerteminde

Web: www.johanneslarsenmuseet.dk

I 1901 lagde Fynbomaleren Johannes Larsen og hans hustru Alhed grundstenen til denne store villa på Møllebakken. I 1890'erne havde der været rigeligt med plads i Johannes Larsens barndomshjem – den store købmandsgård i Langegade 50 – men efterhånden resulterede Larsen-parrets

gæstfrihed i et konstant rykind af kunstnere og forfattere; Digtere som Johannes V. Jensen, billedhuggere som Kai Nielsen og et utal af malere.

Det er uden tvivl digteren Otto Gelsted, som Johannes Larsen og Alhed ansatte som huslærer for deres to drenge, som med en enkelt sætning karakteriserer stedet bedst: "I sin frodighed et enestående fristed for skønhed og kultur".

Med sine 16 gæstesenge var huset et stort og gæstfrit kunstnerhjem. En række af datidens kunstnere mødtes her, især Fynbomalerne. Johannes Larsens villa fra 1901 er tegnet af arkitekten Ulrik Plesner og ombygget af Carl Petersen. I 1990, mange år efter Johannes Larsens død, åbnedes et museum på stedet.

Turen ender her!

Men der er meget mere at opleve.

I kan fortsætte udforskningen af Malernes Fyn, ved at besøge Svanninge Bakker (rute 2):

Men I kan også se de mange andre ruter på Fyn, der byder på mange forskellige oplevelser.

Der er gåture, cykelture, bilture, og tur med skinnecykel. Der er ruter for familier, venner, kærester og dem, der vil udforske på egen hånd. På næste side kan I se et kort med de andre ruter på Fyn, og hente dem ned I gerne vil prøve idag eller en anden gang.

Tak for nu!

Alle ruter

Se alle ruterne på Fyn nedenfor, besøg vores hjemmeside for flere detaljer!

www.fynskefodspor.dk